

## TAULA DE CONTINGUTS

### 1. Anàlisi morfològica i sintàctica

### 2. Exemples d'anàlisi morfològiques

- ◆ Oracions simples (exemples):
  - Oracions predicatives
  - Oracions amb verb *εἰμί*
- ◆ Separació d'oracions compostes
- ◆ Oracions compostes (exemples):
  - Oracions compostes coordinades
  - Oracions subordinades amb conjunció i verb personal
  - Oracions subordinades de relatiu
  - Oracions subordinades d'infinitiu (concertat o amb subjecte propi)

### 3. Llistat d'abreviatures

## 1. Anàlisi morfològica i sintàctica

Quan a l'enunciat d'un exercici se't demani que **analitzis** una oració, has de fer una doble anàlisi. Primer una anàlisi morfològica i, just a sota, una anàlisi sintàctica.

Ho expliquem a partir d'una oració ben simple: *ὁ βασιλεὺς τὴν καλὴν εἰρήνην τῷ δήμῳ ἀεὶ φέρει* ("el rei sempre porta la bella pau al poble").

### 1) ANÀLISI MORFOLÒGICA

Primer, a sota de cada mot, fes-ne l'[ANÀLISI MORFOLÒGICA](#). Això vol dir:

- Si el mot és un **SUBSTANTIU**, indica'n el CAS i el NOMBRE.

Reconèixer el cas d'un substantiu en grec sovint és molt fàcil: hi ha prou amb conèixer bé la declinació de l'article. Encara que no hakis estudiat encara totes les declinacions i, per tant, no sàpigues en quin cas estan els mots *βασιλεὺς*, *εἰρήνην* i *δήμῳ*, pots identificar els casos d'aquests noms si els trobes precedits per l'article: *ὁ βασιλεὺς* (nom. sg. masculí), *τὴν εἰρήνην* (ac. sg. femení) i *τῷ δήμῳ* (dat. sg. masculí). Quan fem l'anàlisi, usarem un mateix subratllat per unir l'article amb el nom que determina.

|                   |                    |                |        |
|-------------------|--------------------|----------------|--------|
| <u>Ὁ βασιλεὺς</u> | <u>τὴν εἰρήνην</u> | <u>τῷ δήμῳ</u> | φέρει  |
| Nom sg            | Ac sg              | Dat sg         | (verb) |

Traducció: *El rei porta la pau al poble.*

#### Vocabulari:

|                   |        |
|-------------------|--------|
| βασιλεὺς (ὁ):     | rei    |
| εἰρήνη (ή):       | pau    |
| δῆμος (ὁ):        | poble  |
| φέρω:             | portar |
| καλή (adj. fem.): | bella  |
| ἀεὶ (adv):        | sempre |
| πόλις (ή):        | ciutat |

- Si el mot és un **VERB**, indica'n PERSONA, NOMBRE, TEMPS I MODE.

**φέρει**  
3 sg pres ind

pertany al verb φέρω:  
«portar»

φέρει és: tercera persona / nombre plural / del temps present / del mode indicatiu

Quan trobem un verb la veu del qual no sigui activa, també ho indicarem:  
pass = veu passiva / mitj = veu mitjana

- Si el mot és un **ADJECTIU** que concorda amb un substantiu (és a dir, que va en el mateix cas, nombre i gènere, i el complementa), n'hi ha prou amb unir substantiu i adjectiu amb un mateix subratllat.

|                   |                          |                |        |
|-------------------|--------------------------|----------------|--------|
| <u>Ὁ βασιλεὺς</u> | <u>τὴν καλὴν εἰρήνην</u> | <u>τῷ δήμῳ</u> | φέρει  |
| Nom sg            | Ac sg                    | Dat sg         | (verb) |

Traducció: *El rei porta la bella pau al poble.*

- Si es tracta d'un **MOT INVARIABLE**, només indiquem la seva categoria gramatical: adverb, preposició, conjunció o interjecció.

|                   |                          |                |            |        |
|-------------------|--------------------------|----------------|------------|--------|
| <u>Ὁ βασιλεὺς</u> | <u>τὴν καλὴν εἰρήνην</u> | <u>τῷ δήμῳ</u> | <b>ἀεὶ</b> | φέρει  |
| Nom sg            | Ac sg                    | Dat sg         | adv        | (verb) |

Traducció: *El rei sempre porta la bella pau al poble.*

- En el cas de les **PREPOSICIONS**, com que són mots que sempre acompanyen un substantiu (o sintagma nominal), ajuntem amb un subratllat la preposició i el mot amb el qual constitueix el sintagma preposicional. Fixa't com s'ha resolt l'anàlisi del sintagma preposicional ἐν πόλει.

|                    |                   |                    |                |        |
|--------------------|-------------------|--------------------|----------------|--------|
| <u>Ἐν τῇ πόλει</u> | <u>ὁ βασιλεὺς</u> | <u>τὴν εἰρήνην</u> | <u>τῷ δήμῳ</u> | φέρει  |
| prep + Dat sg      | Nom sg            | Ac sg              | Dat sg         | (verb) |

Traducció: *A la ciutat, el rei porta la pau al poble.*

## 2) ANÀLISI SINTÀCTICA

Tot seguit, a sota de l'anàlisi morfològica, has de fer l'**ANÀLISI SINTÀCTICA**: s'ha d'assenyalar la funció que fa cada mot o sintagma dins la seva oració (preferiblement entre parèntesis):

- Si el mot és un substantiu, indica si fa de subjecte, CD, CI, CC, atribut, Cpred o CRV.
- Si el mot és un verb, escriu només V (= verb).

|            |                   |         |       |               |
|------------|-------------------|---------|-------|---------------|
| Ὁ βασιλεὺς | τὴν καλὴν εἰρήνην | τῷ δήμῳ | ἀεὶ   | φέρει         |
| Nom sg     | Ac sg             | dat sg  | adv   | 3 sg pres ind |
| (Subj)     | (CD)              | (CI)    | (CCT) | (V)           |

Traducció: *El rei sempre porta la bella pau al poble.*

**ATENCIÓ:** A fi de facilitar l'explicació hem fet servir els colors blau i vermell per a l'anàlisi morfològica i sintàctica respectivament. Tu, però, no els has d'utilitzar en les teves anàlisis: tot el que escriguis als exercicis ha de ser en color negre i sense negreta.

## 3) METODOLOGIA

Òbviament, tot el que s'acaba d'explicar s'ha de fer amb un ordre determinat. Quan facis l'anàlisi morfosintàctica d'una oració, és bàsic que cerquis els elements amb un ordre precís, de manera que a poc a poc vagis desvelant l'estructura sintàctica de l'oració.

Els **passos per analitzar una oració simple** són els següents:

- Identificar el VERB.
- Identificar el SUBJECTE. El verb ens farà saber si el subjecte és singular o plural.
- Si el verb és **predicatiu** i transitiu, buscar el CD.
- Si el verb és **copulatiu**, mirar si duu ATRIBUT.
- Buscar els altres complements verbals: principalment, CI i CC.
- Buscar els CN (genitius) i determinar a quin substantiu complementa cadascun.
- Traduir, sempre procurant respectar l'ordre natural de l'oració simple en català (és a dir: Subjecte + verb + complements del verb; i recordant que un CN sempre ha d'anar al darrere del nom que complementa).

**RECORDA** que a l'aula (secció *Recursos de la matèria*) tens el següent llibre moodle: Tutorial de grec: anàlisi i traducció (1). Allí s'explica, a un nivell molt bàsic, quines són les principals funcions sintàctiques dels sis casos llatins i com es poden identificar i analitzar en una oració en grec.

### GENITIU INSERIT DINS EL SINTAGMA QUE COMPLEMENTEN

Es tracta d'una estructura molt habitual en grec antic. Consisteix a desplaçar el complement del nom (inclòs l'article, si en porta) entre l'article i el substantiu al qual complementa (en lloc de dir *la pau del poble*, en grec es pot dir *\*la del poble pau*).

Ὁ Βασιλεὺς τὴν τοῦ δήμου εἰρήνην θέλει

Nom sg                      [Gen sg]                      Ac sg                      3 sg pres ind  
(Subj)                      [CN] →                      (CD)                      (V)

Traducció: *El rei vol la pau del poble.*

(Traducció literal: *\*El rei vol la del poble pau*).

**ATENCIÓ:** Com que fer requadres amb un editor de textos pot tenir certa complexitat, simplifiquem l'anàlisi d'aquest genitiu de la següent manera.

Ὁ Βασιλεὺς τὴν τοῦ δήμου εἰρήνην θέλει

Nom sg                      art +                      [Gen sg]                      Ac sg                      3 sg pres ind  
(Subj)                      [CN] →                      (CD)                      (V)

És a dir: posant el genitiu inserit entre parèntesi quadrats ja fem entendre que l'article *τὴν* va amb el substantiu *εἰρήνην* (amb el qual concorda, ja que tos dos acusatiu singular femení).



**ORACIONS AMB VERB EIMI**

- **Verb εἰμί amb atribut**

Ἡ τῶν Μουσῶν γλῶττα ἐστὶ καλή.  
 art+ [Gen pl] Nom sg 3 sg pres ind Nom sg  
 [CN] → (Subj) (V) (Atr)

*La llengua de les muses és bella.*

(literal: *La de les muses llengua és bella*).

- **Verb εἰμί sense atribut i amb valor d'existència (= haver-hi)**

Βιβλίον ἐστὶν ἐπὶ τῆς τραπέζας.  
 Nom sg 3 sg pres ind prep + Gen sg  
 (Subj) (V) (CCL)

*Hi ha un llibre sobre la taula.*

Ἐν τῇ ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος.  
 prep + Dat sg 3 sg impf ind Nom sg  
 (CCT) (V) (Subj)

*Al principi hi havia la paraula.*

- **Verb εἰμί intransitiu i amb valor de situació**

Ἐν τῷ στόματι ἐστὶ ἡ γλῶττα.  
 prep + Dat sg 3 sg pres ind Nom sg  
 (CCL) (V) (Subj)

*A la boca està / es troba la llengua.*

- **Verb εἰμί amb datiu possessiu**

Βιβλίον ἐστὶ τῷ κυρίῳ.  
 Nom sg 3 sg pres ind Dat sg  
 (Subj) (V) (dat poss.)

*El senyor té un llibre.*

(literal: *Un llibre hi ha per al senyor; Un llibre és de la propietat del senyor*).

## ORACIONS COMPOSTES

### SEPARACIÓ D'ORACIONS COMPOSTES

Les oracions compostes estan constituïdes per dues o més oracions simples. Abans d'analitzar una oració composta, cal identificar les oracions que la formen i marcar els seus límits.

- Si es tracta d'una oració composta coordinada, tanquem cadascuna de les oracions que la constitueixen entre parèntesis i deixem la conjunció coordinant fora dels parèntesis. Fixa't en el següent exemple (hem marcat la conjunció en negreta):

(Ο διδάσκαλος διδάσκει) **καὶ** (οἱ παῖδες μανθάνουσιν).  
(El mestre ensenya) **i** (els nens aprenen).

Oració composta coordinada formada per dues oracions simples unides per la conjunció copulativa «i».

- Si és una oració composta subordinada, l'oració depenent es tanca entre parèntesis (a dins dels quals s'ha d'incloure la conjunció o nexa subordinant). Alhora, fem servir els claudàtors o parèntesis quadrats per assenyalar els límits de l'oració composta; amb això es fa entendre que l'oració principal, aquella de la que depèn la subordinada, és tot el que queda dins dels claudàtors però no està inclòs entre els parèntesis rodons. Aquí tens dos exemples (marquem, de nou, conjuncions i nexes subordinants en negreta):

[Ο φιλόσοφος λέγει (ὅτι αἱ ἡδοναὶ κακαὶ εἰσίν)].  
[El filòsof diu (**que** els plaers són dolents)].

Oració composta formada per una oració subordinada substantiva («que els plaers són dolents») i una oració principal («el filòsof diu»).

[Βλέπουμεν τὴν θεὰν (ἣ σώζει τοὺς ἀνθρώπους)].  
[Veiem la deessa (**que** salva els homes)].

Oració composta formada per una oració principal («veiem la deessa») i una oració subordinada adjectiva de relatiu («que salva els homes»).



**ATENCIÓ:** Deixem al teu criteri tancat o no tancar les oracions amb parèntesis i claudàtors. En qualsevol cas, el que sí has de fer sempre és indicar on comença i acaba una oració subordinada o diverses oracions coordinades i explicitar de quin tipus d'oració es tracta. Com veuràs als exemples següents, això es fa:

- Amb línies de guionet que inclouen tots els elements de l'estructura.
- Precisant a sota de la línia intermitent el tipus d'oració o de clàusula (coordinada, subordinada substantiva, etc.)

## ORACIONS COMPOSTES

### ORACIONS COMPOSTES COORDINADES

|                                  |               |     |                                   |               |
|----------------------------------|---------------|-----|-----------------------------------|---------------|
| ( <u>Ὁ διδάσκαλος</u> διδάσκει ) |               | καὶ | ( <u>οἱ παῖδες</u> μανθάνουσιν ). |               |
| Nom sg                           | 3 sg pres ind |     | Nom pl                            | 3 pl pres ind |
| (Subj)                           | (V)           | cj  | (Subj)                            | (V)           |
| -----                            |               |     | -----                             |               |
| oració coordinada copulativa 1   |               |     | oració coordinada copulativa 2    |               |

*El mestre ensenya i els nens aprenen.*

### ORACIONS SUBORDINADES AMB CONJUNCIÓ I VERB PERSONAL

|                                                                    |               |    |        |        |               |
|--------------------------------------------------------------------|---------------|----|--------|--------|---------------|
| [ <u>Ὁ φιλόσοφος</u> λέγει ( <u>ὅτι αἱ ἡδοναὶ</u> κακαὶ εἰσὶν ) ]. |               |    |        |        |               |
| Nom sg                                                             | 3 sg pres ind | cj | Nom pl | Nom pl | 3 pl pres ind |
| (Subj)                                                             | (V)           |    | (Subj) | (Atr)  | (V)           |
| -----                                                              |               |    |        |        |               |
| oració subordinada substantiva (funció: CD)                        |               |    |        |        |               |

*El filòsof diu que els plaers són dolents.*

**ORACIONS SUBORDINADES DE RELATIU**

[ Βλέπουμεν τὴν θεάν ( ἣ σώζει τοὺς ἀνθρώπους ) ].

|               |       |        |               |       |
|---------------|-------|--------|---------------|-------|
| 1 pl pres ind | Ac sg | Nom sg | 3 sg pres ind | Ac pl |
| (V)           | (CD)  | PN rel | (V)           | (CD)  |
|               |       | (Subj) |               |       |

oració subordinada adjectiva o de relatiu  
(antecedent del PN relatiu: *τὴν θεάν*)

*Veiem la deessa que salva els homes.*

**ORACIONS SUBORDINADES D'INFINITIU (CONCERTAT O AMB SUBJECTE PROPI)**

[ Ὁ στατηγός ἐκέλευε ( τοὺς Ἕλληνας παρασκευάζειν στρατὸν μέγιστον ) ].

|        |               |        |              |       |
|--------|---------------|--------|--------------|-------|
| Nom sg | 3 sg impf ind | Ac pl  | inf pres act | Ac sg |
| (Subj) | (V)           | (Subj) | (V)          | (CD)  |

oració subordinada substantiva d'infinitiu no concertat (funció: CD)

*El general ordenava que els grecs disposessin un exèrcit molt gran.*

[ Δεῖ ( τοὺς πολίτας πιστεύειν τοῖς νόμοις ) ].

|               |        |              |        |
|---------------|--------|--------------|--------|
| 3 sg pres ind | Ac pl  | inf pres act | Dat pl |
| (V)           | (Subj) | (V)          | (CRV)  |

oració sub. subst. d'infinitiu no concertat (funció: Subjecte)

*Cal que els ciutadans confiïn en les lleis.*

### 3. Llistat d'abreviatures

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>2 TC:</b> Segon terme de la comparació.</p> <p><b>Ac</b> (o <b>Acus</b>): acusatiu (cas).</p> <p><b>act:</b> actiu -iva</p> <p><b>adj:</b> adjectiu -iva.</p> <p><b>adv:</b> adverb; adverbial.</p> <p><b>aor:</b> aorist.</p> <p><b>Apel:</b> apel·lació (funció sintàctica pròpia del vocatiu).</p> <p><b>Atr:</b> atribut.</p> <p><b>C<sub>Ag</sub>:</b> complement agent.</p> <p><b>CC:</b> complement circumstancial.</p> <p><b>CCCaus:</b> complement circumstancial de causa.</p> <p><b>CCInst:</b> complement circumstancial d'instrument.</p> <p><b>CCL:</b> complement circumstancial de lloc.</p> <p><b>CCM:</b> complement circumstancial de manera.</p> <p><b>CCQ:</b> complement circumstancial de quantitat</p> <p><b>CCT:</b> complement circumstancial de temps.</p> <p><b>CD:</b> complement o objecte directe.</p> <p><b>CI:</b> complement indirecte.</p> <p><b>CN:</b> complement del nom.</p> <p><b>CPred:</b> complement predicatiu.</p> <p><b>cj:</b> conjunció.</p> <p><b>coord:</b> coordinada o coordinant.</p> <p><b>CRV:</b> complement de règim verbal.</p> <p><b>Dat:</b> datiu (cas).</p> <p><b>dir:</b> directe -a.</p> <p><b>F:</b> femení.</p> <p><b>fut:</b> futur.</p> <p><b>Gen:</b> genitiu (cas).</p> <p><b>impf</b> (o <b>imperf.</b>): imperfet.</p> | <p><b>impt:</b> imperatiu.</p> <p><b>indef:</b> indefinit -da.</p> <p><b>indir:</b> indirecte -a.</p> <p><b>int:</b> interrogatiu -va.</p> <p><b>Interj</b> (o <b>intj</b>): interjecció.</p> <p><b>M:</b> masculí.</p> <p><b>mitj:</b> mitjà -ana.</p> <p><b>N:</b> neutre.</p> <p><b>Nom:</b> nominatiu (cas).</p> <p><b>or:</b> oració.</p> <p><b>opt:</b> optatiu.</p> <p><b>pc:</b> partícula.</p> <p><b>part:</b> participi.</p> <p><b>pass:</b> passiu o passiva.</p> <p><b>perf:</b> perfet.</p> <p><b>pers:</b> persona.</p> <p><b>pl:</b> plural.</p> <p><b>plusq:</b> plusquamperfet.</p> <p><b>poss:</b> possessiu -iva.</p> <p><b>prep:</b> preposició.</p> <p><b>pres:</b> present.</p> <p><b>rel:</b> relatiu.</p> <p><b>sg:</b> singular.</p> <p><b>sub:</b> subordinada.</p> <p><b>Subj:</b> subjecte.</p> <p><b>subjt:</b> subjuntiu.</p> <p><b>subst</b> : substantiu -va.</p> <p><b>V:</b> verb.</p> <p><b>Voc:</b> vocatiu (cas).</p> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|